

1927.

Hrvatska udruga medicinskih sestara

Croatian Nurses Association

Sortina 1a, 10 020 Zagreb, Hrvatska/Croatia • URL: www.hums.hr • E-mail: hums@hums.hr

Društvo za povijest sestrinstva

Stajalište: Vrijednosti proučavanja i podučavanja povijesti sestrinstva

Uvod

Društvo za povijest sestrinstva Hrvatske udruge medicinskih sestara (HUMS) vodi se idejom da se vrijednost poznavanja povijesti sestrinske profesije ogleda u četiri elementa: *profesionalnoj socijalizaciji, profesionalnoj valorizaciji, prepoznatljivosti u javnosti i prepoznatljivosti u znanstvenoj zajednici.*

Obrazovni sustav značajno utječe na profesionalnu socijalizaciju medicinskih sestara. Učenje povijesti pruža priliku onima koji ulaze u sestrijsku profesiju da se razviju kao konstruktivni mislioci i imaju pozitivan stav prema svojem profesionalnom identitetu. Sadržaji iz nacionalne povijesti doprinose: izgradnji profesionalnog identiteta koji se temelji na pozitivnim uzorima; osvjetljavanju bitnih i istinskih doprinosa u sestrinstvu; razvoju ponosa i opredijeljenosti za predani rad te razvoju kritičkog mišljenja.

Za profesionalnu valorizaciju važna je povijesna perspektiva svakog od elemenata kojim se definira određena profesija. Analiza profesionalizacije sestrinstva na određenom području doprinosi razumijevanju određenih povijesnih trenutaka, pomaže u definiranju sadašnjosti i doprinosi kreiranju budućnosti.

Povijesni sadržaji mogu se iskoristiti za prikazivanje doprinosa sestrinstva u cilju prosperiteta šire društvene zajednice putem prigodnih emisija, članaka, snimanja dokumentarnih filmova te konstruktivnom suradnjom s medijima u kreiranju prigodnih sadržaja.

Poticanje studenata da za diplomski i/ili doktorski rad izaberu teme iz nacionalne povijesti sestrinstva doprinosi povećanju obrađene građe, kumulaciji povijesnih uvida i kritičkom osvrtu na određena razdoblja i/ili segmente sestrinske djelatnosti. Objavljeni članci i knjige doprinose prepoznatljivosti sestrinstva u široj znanstvenoj zajednici jer se odabrane teme gotovo u pravilu tiču šireg opisa društveno-ekonomskih prilika određenog doba što može biti predmet zanimanja i drugih znanstvenika (1).

Odgovornosti

Medicinske sestre dužne su očuvati povijest koju stvaraju i poticati profesionalnu kulturu koja promiče i vrednuje poznavanje povijesti profesije. Imaju odgovornost proširivati svoje znanje o povijesti sestrinstva.

Medicinske sestre nastavnici moraju znati objasniti povijesni razvoj sestrinstva te njegovu povijesnu i aktualnu ulogu u znanosti i društvu (2). Odgovorni su za usađivanje osjećaja povezanosti sadašnjih generacija sa svojim prethodnicima, čija će im nastojanja biti uzori.

Sestrinske organizacije dužne su pridonijeti prikupljanju i očuvanju materijala vezanih za sestrinstvo. One su mjesto okupljanja medicinskih sestara izvan radnog mjesta i u njima se

Predsjednica/President: Tanja Lupieri

Tel/fax: +385 (0) 1 6550 366 • OIB 88360684111 •

Privredna banka Zagreb, Radnička cesta 44, 10 000 Zagreb

Poslovni račun IBAN: **HR5023400091110818885,**

Podračun za uplatu članarine IBAN: **HR2823400091510846990**

1927.

Hrvatska udruga medicinskih sestara

Croatian Nurses Association

Sortina 1a, 10 020 Zagreb, Hrvatska/Croatia • URL: www.hums.hr • E-mail: hums@hums.hr

akumulira iskustvo, znanje i materijali za čije su očuvanje odgovorni. Udruge, Komora i Sindikat komuniciraju s velikim brojem medicinskih sestara i pozvane su promicati povijesne sadržaje kako bi i medicinske sestre koje se nalaze izvan edukacijskih i znanstvenih ustanova imale pristup takvim sadržajima (3).

Ministarstvo znanosti i obrazovanja dužno je pružiti potporu udrugama civilnog društva kao partnerima u provedbi projekata vezanih za povijest sestrinstva (4). Također treba uvažiti prijedloge dopune nastavnih programa na svim razinama obrazovanja sadržajima iz povijesti sestrinstva.

Ministarstvo kulture i medija dužno je djelovati u cilju zaštite kulturne baštine (5) u koje se ubraja i povijesna građa iz područja sestrinstva.

Muzeji i arhivi dužni su osigurati adekvatnu pohranu sakupljenih materijala i omogućiti njihovo daljnje korištenje. Primjerena sistematizacija i pohrana prikupljenih povijesnih materijala nužan je korak za daljnja istraživanja. Promocija tema iz povijesti sestrinstva u muzejima predstavlja korak u prepoznavanju sestrinstva u široj javnosti.

Društvo za povijest sestrinstva HUMS-a osnovano je 2013. godine i kao ciljeve svojega rada navodi sljedeće aktivnosti: prikupljanje povijesne građe iz područja sestrinstva (fotografije, uniforme, značke, knjige, zapisnici, audiovizualni zapisi); arhiviranje prikupljenih podataka i materijala; analiza sestrinskih časopisa; uključivanje Društva u srodne međunarodne organizacije; promoviranje povijesti hrvatskog sestrinstva putem izložbi i predavanja (ustanove za obrazovanje medicinskih sestara, šira društvena zajednica) te organiziranje stručnih skupova.

Društvo je potaknulo i široku raspravu te aktivnosti vezane za prikupljanje i sistematiziranje arhivske građe. Osim proučavanja arhivske građe, organizirane su aktivnosti u cilju prikupljanja svjedočanstava snimanjem intervjua.

Trenutno se poduzimaju aktivnosti u cilju službene zaštite prikupljene arhivske građe i osnivanje Zbirke koja bi u budućnosti trebala činiti temelj za osnivanje sestrinskog muzeja. Sestrinski muzej predstavljao bi prostor u kojem bi mogle biti sjedinjene sve četiri funkcije proučavanja sestrinske povijesti: *socijalizacija* putem suradnje s institucijama u kojima se obrazuju medicinske sestre; *valorizacija i prepoznatljivost u znanstvenoj zajednici* prikupljanjem i analizom povijesne građe; *prepoznatljivost u javnosti* kao ustanova koja je dostupna svim građanima i sudjeluje u kulturnim događanjima (1).

Izvori:

1. Franković, S., Kralj, Z., Glavaš, T., Jurinec, B. Povijest hrvatskog sestrinstva – neistraženo područje. *Sestrinski glasnik*. 2018; 23 (2): 99–103. <https://doi.org/10.11608/sgnj.2018.23.020>
2. Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje. Okvir nacionalnog standarda kvalifikacija za učitelje u osnovnim i srednjim školama. 24. veljače 2016. Dostupno:

Predsjednica/President: Tanja Lupieri
Tel/fax: +385 (0) 1 6550 366 • OIB 88360684111 •
Privredna banka Zagreb, Radnička cesta 44, 10 000 Zagreb
Poslovni račun IBAN: HR5023400091110818885,
Podračun za uplatu članarine IBAN: HR2823400091510846990

1927.

Hrvatska udruga medicinskih sestara

Croatian Nurses Association

Sortina 1a, 10 020 Zagreb, Hrvatska/Croatia • URL: www.hums.hr • E-mail: hums@hums.hr

https://www.ffri.uniri.hr/files/dokumentiodsjeka/CON/Okvir_nacionalnoga_standarda_kvalifikacija.pdf učitano: 20. 12. 2020.

3. Canadian Nurses Association. (2009). The value of nursing history today (position paper). Dostupno: <http://www.cna-aiic.ca/en/policy-advocacy/policy-support-resources/cna-position-statements> učitano: 28. 2. 2021.
4. Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Udruge. Dostupno: <https://mzo.gov.hr/udruge/1026> učitano: 1. 3. 2021.
5. Ministarstvo kulture i medija. Djelokrug rada. Dostupno: <https://min-kulture.gov.hr/djelokrug/647> učitano: 1. 3. 2021.

Odobreno od strane Upravnog odbora Hrvatske udruge medicinskih sestara 18. ožujka 2021. godine.

Predsjednica/President: Tanja Lupieri
Tel/fax: +385 (0) 1 6550 366 • OIB 88360684111 •
Privredna banka Zagreb, Radnička cesta 44, 10 000 Zagreb
Poslovni račun IBAN: **HR5023400091110818885**,
Podračun za uplatu članarine IBAN: **HR2823400091510846990**